СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXIV. Ч. 42. Джерзи Сіті, Н. Дж., субота, 20. лютого, 1926. VOL. XXXIV. No. 42. Jersey City, N. J. Saturday, February 20, 1926. THREE CENTS

Страйкові заворушення в Ню Джерзі й Ню Йорку.

ҐАРФІЛД, Ню Джерзи, 18. лютого. — Перед брамами ткальняного підприємства Форстмен енд Гофмен та Ню Джерзі Вустед Спиннінг Ко. прийшло до бійки межи страйкарами й страйковими пикетами, з одної сторони, та поліцією й скебами, з другої.

Заворушення почалися з того, що страйкові пикети не хотіли впускати до фабрик страйколомів. Коли полісмени стали в обороні скебів, страйкарі обстали за своїми пикетами та обкидали полісменів грудками снігу й болота. Поліція нападала на страйкарів кілька разів, щоби їх розігнати, а відтак стала арештувати провідників.

На суді засуджено одного страйкаря на 30 днів арешту, а 5 других випущено до росправи за кавцією в сумі 500 долярів. Суддя заявив на суді, що наколи заворушення не скінчаться, він зажадає від ґубернатора стейту вислати мілінію на охорону фабрик.

НЮ ЙОРК, 18. лютого. — На 15 робітників одної кравецької шапи, які виходили поспішно з фабрики, напали полісмени, які стерегли шапи через кравецький страйк, та почали на них стріляти з револьверів. Робітники сейчас далися арештувати та були приведені на поліцію, де вони зараз зложили зажалення проти поліції, закидуючи поліції злочинне поведення. Полісмени заявили, що вони взяли робітників за розбійників.

КРИКЛИВА ДЕБАТА В КОНГРЕСІ ЗА ПРОГИБІЦІЮ.

ВАШИНГТОН, 18. лютого. — В палаті послів прийшло нині до горячої дебати за прогибіційний закон. Коли конгресмен Блентон з Тексасу спитав голосно, „Чого вони хочуть ті мокрі оборонці?", тоді двох чи трох конгресменів стало кричати: „Пива! Пива!"

Коли конгресмен Блентон спитав палату, „Хто з панів заперечить, що милуокське пиво не опянює людини?", конгресмен Гил крикнув, „Я, я заперечу". Коли Блентон став йому закидати неправду, Гил відпалив, „А ви, пане посол, коли пили пиво, що ви знаєте, що воно опянює?"

Блентон говорив, „Я можу вас завести до Болтимор та дати вам такого пива, що ви забудете, де ви колинебудь були." На се нюйорський посол крикнув, „А ви звідки се знаєте?" І ціла палата гуділа сміхом.

Блентон на се заявив, що йому один демократ говорив про се. „І ви," питав його посол Гил, „сю тайну вістку, яку вам дав ваш товариш, розтрубили по всему світу?"

„ВЗІРЦЕВИЙ СТУДЕНТ".

НЮ ЙОРК, 18. лютого. — Межи підсудимими, які місцевий стейтовий суд засудив на довшу вязничну кару за злодійство, є Леон Бенджемін, 20-літний хлопчина, котрий кілька літ тому дістав в одній висшій школі Брукліна першу нагороду яко „взірцевий студент" сеї школи. Суддя взяв се під увагу та дав йому легку кару. Суддя говорив, що його певно перевчили.

БОРОТЬБА ЗА СЛІДСТВО НАД СЕКРЕТАРЕМ СКАРБУ.

ВАШИНГТОН, 18. лютого. — Сенатор Волш, демократ з Монтани, котрий свого часу вславився слідством проти нафтових надужить членів міністерського кабінету президента Гардинга, домагається нині в сенаті судового слідства проти алюмінового тресту, в якому головним шеровцем є секретар скарбу Мелон. Проти сього внесення виступили завзято республиканці, мотивуючи, що всякі слідства коштують край богато гроша.

МАЙНИ ВЖЕ ПРАЦЮЮТЬ.

ГЕЙЗЕЛТОН, Па., 18. лютого. — Цілий округ твердого вугля представляє собою нині незвичайно оживлену околицю. До тепер вже всі майнери працювали назад при добуванню вугля. Перші поїзди з ладунком твердого вугля вже рушили до східного побережа. Ціни на вуголь при копальні не висше того, як були при завішенню праці шість місяців тому.

СТЕЙТОВІ ЛЕҐІСЛЯТУРИ ТЕЖ ЗАЙМАЮТЬСЯ ПРОГИБІЦІЄЮ.

ОЛБАНІ, Ню Йорк, 18. лютого. — В стейтовій леґіслятурі кипить жива дискусія за прогибіцію. Републиканська більшість внесла проект закона, щоби стейт помагав федеральному урядови виконувати прогибіцію, але проти сього проекту знялася сильна опозиція.

ЯК ВИКОНУЄТЬСЯ ПРОГИБІЦІЮ?

ПРОВІДЕНС, Ровд Айленд, 18. лютого. — Федеральний суд почав переслухання щодо нарушення прогибіційного закона та над прогибіційними перекупствами прогибіційних урядників, прибережних сторожів та других урядових осіб. Слідство розкриває, як широко розгалужене перекупство через прогибіцію якраз серед тих людий, які мають виконувати закон.

ЦІЛЕ МІСТО ЗАЛЯКАНЕ БОЖЕВІЛЬНОЮ СТРІЛЯНИНОЮ.

ОМАГА, 18. лютого. — Ціле місто так застрашене якимсь невідомим ще досі божевільним маняком, що люди не мають просто відваги засвічувати лямп. Божевільний ходить попід вікна та стріляє в середину з револьвера. Досі пострілив він уже так кількоро людий, з котрих троє погибло на місци.

ЗЛОЧИНИ СЕРЕД МОЛОДЕЖИ.

НЮ ЙОРК, 18. лютого. — Місцева поліція попала на слід ще одної молодечої банди опришків. Арештовано 14 хлопців, яким поліція закидує довжезний ряд вломів та нападів. Всі члени шайки малолітки.

МЕКСИКО ВИКИДАЄ ПОЛІТИКУ ЗІ ШКОЛИ.

МЕКСИКО, 17. лютого. — Мексиканське міністерство освіти поробило заходи, щоби викинути політику зі школи. Спеціяльним роспорядком до вчителів міністерство заборонило вчителям ставати до виборів як кандидати на політичні уряди. У сьому роспорядку уряд говорить, що кандидовання вчителів уводить політику в школу та не дає урядови можности перевести свою шкільну програму.

СПЕЦІЯЛЬНИЙ ФОНД ДЛЯ ОПЛАТИ СПЕЦІЯЛІСТІВ УКРАЇНСЬКОГО ПРОМИСЛУ.

Президія Всеукраїнської Ради Народнього Господарства затвердила централізований фонд оплати спеціялістів українського промислу. Для поліпшення їх матеріяльного стану потрібно на перший піврік ц. р. міліон карбованців, тобто на 26 і пів відс. більше ніж у минулому році.

МАМА СЛУХАЛА В ПАРЛЯМЕНТІ ПРОМОВИ СВОЙОГО 70-ЛІТНЬОГО СИНА.

Оттава. — В день отворення канадійського парляменту на галерії була присутна 91 літна вдова — пані Т. Гвайт, мама консервативного посла з Мавнт Роял — пана Р. С. Гвайта. Вона вислухала з найбільшою пильностю промови її 70 літнього сина, який вдруге зістав вибраний до парляменту. Перший раз був вибраний 31 літ тому назад. І вдова Гвайт вислухала промову свойого сина без ушної трубки. Вона рівнож зійшла по сходах з галерії без нічиєї допомоги й без палиці.,

Чоловік пані Гвайт — Дост. Томас Гвайт був міністром внутрішніх справі у посл. кабінеті Сер Джан А. Мекдоналда, який був премієром Канади від 1878 до червня 6. 1891.

Пані Гвайт є старша чим місто Оттава. Вона родилася у Квебеку 1835 р. Вийшла заміж у 18 році життя, а вже в 19 році життя була матірю першої дитини — теперішнього 70-літнього посла — Р. С. Гвайта.

Усіх дітей мала пані Гвайт одинайцятеро. При життю остали: дві доньки (одна замужна за Сер Джордж Перлея) і вище згаданий син.

Пані Гвайт інтересується політикою, але є проти того, щоб женщина засідала в парляменті. Вона каже, що місце для жінки є — дім.

КАЙДАН ЗВІЛЬНЕНИЙ.

Ославленого підкомісаря львівської поліції Кайдана і його шефа Лукомского звільнено на днях зі служби.

ДО НАШИХ ЧИТАЧІВ.

СВОБОДА НА ПОНЕДІЛОК НЕ ВИЙДЕ З ПРИЧИНИ СВЯТА ВАШИНҐТОНА.

ЗАКОРДОННІ ДОВГИ ПОЛЬЩІ.

„Монітор Польскі" містить справоздання комісії державних довгів, з якого виходить, що довги Польщі за кордоном виносять: в Америці — 235 міліонів 144,147,08 дол. Франції — 270,488,776 фр.; Анґлії — 4,522,036 фунт.; Італії — 465,-250,000; Голяндії — 8,617,508 гульд.; Норвеґії — 20,320,000 кор.; Данії — 430,000 кор.; Швеції — 6,263,500 кор.; Швайцарії — 90,000 фр.

Гарантії, уділені містам Львів і Краків, виносить 25 міл. австр. корон, гарантії для спілок і товариств (м. ин. польському промисл. банкові на суму 39,500 ф. ст.;) виносять разом 310 міл. зол., 1,131,000 фр. ф., 500,000 швайц. фр.; 15,625,000 дол.; 1,632,635,000 ф. ст.; 3 міл. ч. к.; 500,500 данських корон і 500,000 нім. марок.

ТАТАРСЬКИЙ ТЕАТР.

16-го м. м. святкував татарський театр на території СРСР. 30-ліття свого істнування. Перша вистава на татарській мові появилась 17-го грудня 1905 р. в Оренбурзі. Задля недостачі оригінальних пєс, грали тоді переклад комедії Островського „В чужом піру похмелье". Одночасно повстала друга татарська група в Уфі. Театральні підприємці мали великі труднощі, бо старше покоління їх земляків було обурене такою новиною і російський уряд не легко давав дозвіл на вистави. Два роки пізніше повстала фахова трупа артистів „Сабр", що грала постійно і ставила перші оригінальні татарські песи. В 1912 р. повстала нова „Нур", а в 1915 р. третя „Ширкат". Нині має татарський театр приблизно 200 оригінальних пєс, не рахуючи перекладів та переробок. Державні татарські театри є в Оренбурзі, Уфі, Казані, Баку та Ташкенті. Чотири театральні школи працюють над артистами на державний кошт. За 20 літ — 200 поверх пєс! Коли це правда, то й ми могли би позаздрити дечого Татарам.

ДЕ ПІДДУБНИЙ БУДЕ БОРОТИСЯ.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Іван Піддубний буде боротися зі славним італійським шампіоном Ренато Ґардіні в понеділок 22. лютого в Великій Арморі Гал, на 34 ул. і 4 Аве.

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. В четвер 25-го лютого в Филаделфії відбудеться велика борба в Метрополитен Опера Гавз. Виступить двох українських борців. В одній парі буде боротися Піддубний проти Італіянця Кальзо а Єрмак Харківський проти Поляка Артура Боґанца. Та боротьба викликає велике заінтересовання серед любимців спорту.

СЕНЗАЦІЙНІ ФІЛЯТЕЛІСТИЧНІ ЗНАХІДКИ.

Англійські часописи пишуть про нові сензаційні філятелістичні знахідки, а саме відкриття цінної колекції старих поштових марок, цим разом на стриху одної з лондонських камяниць. Якась Н. Лепленд робила на стриху порядки і знайшла між старими гратами збірку коштовних марок. Виявилося, що вона була власністю діда її мужа, що помер тому 30 років. Він купив цю збірку в 1865 р. за 25 фунтів стерлінгів, а по його смерти зложено їх як безвартісну річ на стриху. Головна специяльність цієї збірки — перші марки англ. кольоній. Вони неуживані і збереглися в цілих аркушах. М. ин. лежав у цій збірці аркуш, зложений з 240 марок анг. Колюмбії з 1861 р., один аркуш марок Цейльону, а також аркуш ,зложений зі 100 голяндських 15 центових марок першого видання. Минулого місяця відбулася в Лондоні лицитація, на якій продано марки з цієї збірки за суму 5,000 фунтів стерлінгів (ок. 200,000 золотих). Більшу частину цих марок купив відомий анг. збирач Антін де Вормс. Небавком потім відкрито знову припадком цінну збірку марок Уругваю з 1866 р. у цілих аркушах. Цю збірку продано на лицитації, як і попередно, за 1,000 фунтів стерлінгів.

ОСТРОВ ДІЯМАНТІВ.

На острові Борнео (що є майже двічі такий великий як Німеччина) відкрили недавно дуже багаті діямантові поля в західній части острова, в країні, званій Мартапура. Тому що Борнео є голяндською посілістю, вислала Голяндія геольогів, які мають розслідити терени і почати раціональну експльоатацію діямантів.

Уже в давній давнині Борнео було славне з покладів дорогоцінних каменів. У староіндійських легендах сказано, що тубольці знали виполікувати золото, що було в піску рік. З часом забули про багацтва, укриті в пісках величезного острова і хоч знаходили діяманти, що важили до 70 каратів, не робили раціональних пошукувань. Щойно тепер зачнуть це голяндські промисловці.

БЕЗСМЕРТНИЙ ХЛЄСТАНОВ.

Гоголівський „Ревізор" став зразком для сотки людей, як здобувати карієру. Перебрані фальшиві достойники за часів царської Росії не тільки не щезли, а появляються щораз частіше. Саме тепер закінчився у Севастополі процес проти якогось Самурова, який мандрував по радянських республиках з підробленими паперами радянських головачів, то Калініна то Каменева, і скрізь виманчував гроші. Акт обвинувачення вичисляє сто випадків його більших ошуканств і пятьдесять фальшивих документів, якими користувався. Попався він у Севастополі, тому, що там випадково був саме той достойник, за якого Самуров грав ролю.

Чемберлейн критикує Францію за висуваннє Польщі проти Німеччини

ЛОНДОН, 18. лютого. — Британський міністер закордонних справ сер Остен Чемберлейн промовив сьогодня на принятті представників заграничної преси, на якому були теж амбасадори Німеччини ,Франції, Італії і Бельгії.

Він звернувся до світової преси з поклоном, щоби була вирозуміла для болючих питань Ліги Народів та успокоювала хвилювання у сїй справі.

Чемберлейн завважив, що справа признання місця в Раді Ліги Народів викликала спори і ворожнечу і нові пляни проти сього пляну, який не принято в Локарні, хотяй того всього не треба було, бо розводиться тільки колотнечу і ятрить гоючія рани.

Він сказав, що правительства, публики і преса повинні зрозуміти, що нації, які воювали проти себе у війні, не мусять ненавидітись безконечно, та що мусять забути про передвоєнну рівновагу сил европейських держав (про два ворожі союзи держав: три-державний союз і три-державне порозуміннє).

Се делікатна критика Франції за висуванне Польщі яко противагу Німеччині до Ради Ліги Народів. Сим, кажуть, він припечатав невдачу французької виправи з Польщею. Тут заповідають, що ся промова Чемберлейна викличе прикре враження у Франції і в Польщі, та що Франція може тільки хвилево покинне гадку висування Польщі проти Німеччини, але набудуче буде знову се повторяти.

ШТРЕЗЕМАН ПРОТИ ПОЛЬЩІ.

БЕРЛІН, 18. лютого. — Німецький міністер закордонних справ др. Ґустав Штреземан заявив, що Німеччина відкличе своє зголошення до Ліги Народів, якщо вона згодиться ще другу державу приняти до Ради Ліги Народів.

Та се, кажуть, тільки диплъоматична заява. На ділі Німеччина відкидає тільки Польщу, якої границі хоче набудуче змінити через Лігу Народів і тому не хоче мати в Раді Ліги Польщі до спротиву. Але, як запевняють, Німеччина не противиться, аби до Ради Ліги Народів принято Еспанію або Бразилію, хотяйби і в скорому часі. Вгадують, що на се погодиться також Англія і тому се питання може вирінути на Зборі Ліги Народів осеню сього року.

АМЕРИКАНСЬКИЙ ПРОМИСЛ В АНГЛІЇ.

ЛОНДОН, 18. лютого. — В Англії зачинається широка пропаганда за сим, щоби Британці купували тільки британські вироби.

Ради сеї пропаганди уладжено тут виставу британського промислу. Одначе і на сій виставі вживають американських машин до писання. Коли король Юрій V про се дізнався, сказав, що се скандал і доручив се розслідити.

Обчислено, що до Англії привезено одного року машин до писання на суму понад 10 міліонів долярів.

Крім того і англійській державній почті докоряють, що купує американські автомобілі і машини до стемпльовання.

Вкінці докоряють і се, що в Англії вживають 92% американських фільм, а тільки 8% англійських, та що в самому Лондоні майже половина американських театрів.

КОРОЛЬ НЕ МАЄ ГРОШИЙ.

ЛОНДОН, 18. лютого. — Сьогодня був англійський король з королевою на виставі. Коли дівчина із Салвейшен Армі приступила до нього за жертвою, він був у клопоті, бо не мав при собі ані пенні. Таксамо і королева не мала. У біді виратував королівську пару один з її товариства, котрий позичив королеви і королеві грошей.

ІТАЛІЙСЬКА ПРЕСА НЕВДОВОЛЕНА.

РИМ, 18. лютого. — Італійська преса, особливо фашістська, невдоволена із заяви австрійського канцлера Рамека у віденському парляменті про погрози Муссолінія.

Ґазети кажуть, що він непотрібно відновив тирольське питанне та остерігають його, що се небезпечна гра.

Вони теж пригадують, що в Австрії є орґанізація Союз Андрія Гофа, якого метою є висвободженне південного Тиролю зпід Італії і тому, кажуть, заява Рамека, що Австрія не хоче відривати сеї країни зпід Італії, є неправдива.

АВСТРІЯ И ІТАЛІЯ.

ВІДЕНЬ, 18. лютого. — Канцлер (премієр) Австрії, Рамек, відповідаючи сьогодня в парляменті на запити у справі південної части Тиролю (під італійською окупацією), сказав, що австрійське правительство питалось італійського правительства через свого амбасадора, чи се правда, що Італія загрожується Австрії війною. На се італійське правительство відповіло, що Муссоліні не мав на гадці вигрожуватись Австрії війною. З уваги на се, казав він, Австрія не хоче використовувати сього права, яке їй прислугує на основі конституції Ліги, що погрози одної держави другій війною підходять під суд Ліги Народів і тому вона сього не хоче видвигати перед Лігою Народів.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy.		Поодинока число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сити і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ДЖОРДЖ ВАШИНҐТОН

Дня 22. лютого обходять в Америці уродини Джорджа Вашинґтона, котрого називають „батьком краю". Таке свято обходять кождого року. В сей день замикають фабрики, проповідники говорять відповідні промови, редактори пишуть оказійні статті, тощо. Так роблять кождого року. Так роблять і сього року. Однак сього року зайшло дещо, що під деяким зглядом зміняє сей святочний настрій.

Кілька тижнів тому на зборах одного американського патріотичного свята виступив відомий на всю Америку письменник Руперт Гюз з промовою про Джорджа Вашинґтона, та сказав про „батька краю" річи, які деяким людям здавалися неймовірним богохульством. Говорив Гюз, що Джордж Вашинґтон мав богато звичок, які богато людий вважає великими хибами характеру. Мав він любити напитися. Мав він мати горальню та фабрики других напитків. Мав він віддаватися картярству. Любив він клясти як салдат.

Проти такого портрету, змальованого одним з найбільше відомих американських письменників, виступили сейчас патріотичні орґанізації, проповідники, тощо, але їх доказування не богато помогло. Слів Гюза ніхто збити не міг, бо він говорив на основі історичних документів, якими він міг доказати кожде своє слово. Значить, його портрет треба признати таки вірним, таки відповідаючим справдішньому, живому „батькови краю".

А все таки Джордж Вашинґтон остає „батьком краю". Хочби й він любив і попити, і любив заграти в карти, і любив заклясти, і таке инче, то все таки він є чоловіком, який лишається велитенською постаттю в історії Америки та цілого світа. Такі закиди, що Джордж Вашинґтон любив грати в карти або клясти, можуть заважити як важна признака характеру лишень у дрібничкових людий, які мірять людий сими старими, дрібничковими мірами. Такі закиди можуть понижити історичного героя лишень у людий, які хочуть вірити про кожду велику постать історії, що вона є „свята", що вона не пе, не курить, не співає, не ґрає в карти, не сміється, не танцює. Таким дрібним людям, які мірять людий малими мірами, лишаються лишень дві дороги: або заперечити вісткам про сі дрібниці або, коли не можна опертися історичним доказам, перестати вважати Вашинґтона великим чоловіком.

В здорово думаючих людий Джордж Вашинґтон останеться на все великим чоловіком. Колиб приняти за правдиві всі ті річи, які про нього говорив Гюз, та ще навіть більше, які кілька літ тому писав про нього американський критик Менкен, то мимо сього він є великим чоловіком, бо доконав великого діла. Величину всякого діла міряється величиною перешкод, які стоять на дорозі до здійснення ідеалу. Ідеалом американських революціонерів, які піднялися до оружного виступу проти анґлійського короля, було здобуття права рішати про свої політичні спрази своєю свобідною волею, волею американських кольоністів. Проти сих заходів стояли великі суспільні сили анґлійської держави: анґлійські урядники, вірні королеви, анґлійська армія; анґлійські наемні війска; а що найважнійше, нехіть самих американських кольоністів. Американські історики майже однодушно признають, що більшість населення 13 американських кольоній стояла проти революції, а ґенерал Джордж Вашинґтон місяць після розпочаття воєнних кроків, рахуючися зі сим настроем, заявив, що він не хоче добувати для американських кольоній самостійности. (Боротьба за самостійність вродилася доперва підчас боротьби, і то головно завдяки писанням незрівнаного в ті часи письменника Томаса Пейна).

Боротися серед таких умов, маючи проти себе такі великі трудности, а за собою нездисциплінований народ, розкинений по величезнім просторі, нездисципліновану армію, яка по кождій поражці самим дезертирством топилася на половину, значило боротися проти надлюдських просто перешкод. Коли американські кольоністи мимо сього по довгій боротьбі поконали сили анґлійського короля, які на початку виглядали непобідимі; коли з тих американських кольоній по кількох роках боротьби та кількох роках свобідного життя виросло все таки щось в роді самосвідомого народа; коли з розбитих кольоній, зависимих одна на другу, все таки склеено яку-таку цілість, зав'язки наймогутнійшої републики в будучности, — то в сьому заслуга горстки американських патріотів, а з них найбільша заслуга ґенерала Джорджа Вашинґтона. В сьому великому ділі лежить його величина й його велике значіння в історії. Його великої заслуги не може зменшити ні те, що він любив потягнути з кельшка, ні те, що любив кинути карти, або скинути зі свого серця свій тягар при помочи проклону. Зі сих похибок можуть робити велику справу лишень маленькі, дрібненькі душі, які люблять бабратися в людських слабостях. Здорові люди все будуть черпати охоту до великих діл з великої посвяти та непоколебимої волі батька американської свободи, Джорджа Вашинґтона.

З ПОБУТУ В С.Р.С.Р.

Ще про гостюванне польських послів в Харкові. — Бриль про положення в С. Р. С. Р. і політику радянської влади. — Тенденційність і брехливість польської преси.

Польська посольська делеґація пробула в Харкові два дні. Дня 19. січня посли відвідали й оглянули завод сільсько-господарських машин „Серп і Молот", цікавлячись виробництвом, заробітком робітників, вартістю продукції й умовами робітничого життя. Представник робітників вітав делеґатів, висловлюючи думку, що небавом будуть нав'язані дружні відносини між трудящими масами Польщі й СРСР.

У відповіди член делеґації пос. Гельман підкреслив працю робітників і селян рад. союзу. Україна— говорив Гельман— є країною праці, в ній панує праця. Делеґація вже пересвідчилася, як зростає творчий підйом робітників і селян рад. республик.

Опісля делеґація відвідала Центр. Комісію нац. меншостей при ВУЦВК., де її познайомлено з положенням жидівської й польської меншости на Україні. Маломістечкове жидівське населення живе з ремесла та служить в ріжних підприємствах, установах та кооперативах. Понад пів міліона жидівського населення (на 1 міл. 700 тис. Жидів на Україні) потребує допомоги. Тому робляться заходи, щоби їх перевести на хліборобство або розмістити в індустріяльних підприємствах.

Серед польського населення йде робота в напрямі творення польських шкіл, забезпечення їх учителями, забезпечення прав польського населення в мішаних сільрадах і районах.

Звідсіль удалася делеґація до ДПУ. (держ. політ. управління), де її зустрів нар. ком. внутр. справ Балицький. Делеґати цікавилися структурою орґанів держ. політ. управління, станом увязнених, реченцями увязнення до суду (довготою слід. арешту) та тим, як переслідується співробітників ДПУ., що допустилися злочинів при виконуванні своїх обовязків. Балицький зазначив, що з такими злочинцями поводяться дуже гостро до розстрілів вклюючно. Після того делеґати відвідали вязниці, ствердили їх додатний санітарний стан, розмовляли з вязнями, та ствердили, що положення в польських вязницях є без порівнання гірше, як в радянських.

Увечері відбувся бенкет в готелі Асторія, в якому взяли участь уповажнений нарком закорд. справ на Україні Шліхтер, польський ґен. консуль Скшинський і представники громадянства.

Відкриваючи бенкет, член ВУЦВК. Конотоп висловив в імени громадянських орґанізацій України певність, що поїздка польських послів започаткує культурний й економічний звязок між двома сусідними народами. Далі висловив він побажання й потребу виміни культурних цінностей між обома країнами.

Відповідаючи на привітання, заявив пос. Бриль, що польські делеґати є представниками робітників і селян. Вони приїхали, щоби на власні очі побачити, як в нових умовах будується нова країна. „У вас на кожному кроці кипить робота і звільна загоюються ворожі, завдані громадянською війною і неврожаєм. Польський народ відносився ворожо до царату, але тепер нема причини до ніяких непорозумінь. Подорож польських делеґатів є вступом до нав'язання дружніх взаємин.

Бриль закінчив тостом в честь нового життя, поступу та дружніх взаємин.

Ще яскравіще підкреслив бажання польського народу жити в згоді з українським пос. Гельман.

„Відізджаючи з Польщі— говорив він — ми хотіли довідатися, як ви творите ваше нове життя, що твориться в Москві — колишньому осередкові царської деспотії. І ми це побачили. Нині ми в столиці України, серед представників українського народу, того народу, що зі страждань та мук відродився й займає своє місце серед інших відроджених народів. Український народ творить ідею для будування нового вільного життя".

Після свого повороту пос. Бриль ось як перед представником „Хвилі" оцінює положення СРСР. і успіхи радянського будівництва:

В СРСР. кипить праця біля господарської відбудови. Там учаться і працюють. В фабриках працюють інтензивно, тільки в Донецькому басейні велике знищення перепинює працю. Збудовано цілу низку фабрик. Електрифікація ставить поважні кроки. Та там працюється дорого. Через те радянські товари нездатні до конкуренції на світовім ринку. Не зважаючи на те, голод товарів в СРСР. є великий. Панує велика дорожнеча, але господарська політика правлячих кругів йде в напрямку зміцнення консумента, себ-то селянина. З тією метою, підноситься ціни збіжа й инших хліборобських продуктів, щоби вирівнати ріжниці між промисловим виробництвом і сільською продукцією та тим чином зміцнити загальну консумцію.

В СРСР. всюди стрічається вироби чужого походження: англійські, італійські, німецькі, чеські; нема тільки польських. В СРСР. є щире бажання нав'язати з Польщею торговельні, культурні й політичні взаємини. Сьогодня Польща може там здобути великі концесії, бо СРСР. хоче забезпечити собі мир на західній границі, щоби всі сили зужити при господарській відбудові. Але якщо Польща далі буде ставитися неґативно до СРСР., а радянська унія буде розвиватися в дотеперішньому темпі, то обійдеться без нас (себ-то Польщі).

В СРСР. держава є власником великих варстатів праці і міських нерухомостей. В ділянці виробництва її вплив є рішаючий. Одначе бажаючи приспішити процес відбудови, державні чинники започаткували новий напрям економічної політики, допустили приватний капітал, дозволити на вільну торговлю, винарендували менші фабрики приватним підприємцям.

В СРСР є тверда валюта — червінець, вартости 10 передвоєнних карбованців. З огляду на те, що держава має виключний монополь на імпорт і експорт, з огляду на те, що спроваджується лише настільки, наскільки дозволяє експорт, то через те є запевнена рівновага торговельного білянсу, а тим самим і стійкість валюти.

Селяне й робітники є панами Росії. Очевидно, перевагу мають робітники. В освітній ділянці зроблено дуже багато. Істнує ціла низка робітничих клюбів, освітних організацій, курсів, театрів і т. и., а всі вони дбають про піднесення культурного рівня народа.

Справу національних меншостей розвязано в СРСР. по лінії справедливости і рівности. Не робиться там ніякої ріжниці між поодинокими національностями, що заселюють територію б. російської імперії. Створено низку національних республик м. и. таких народів, про яких світ не знав нічого. Школи нац. меншостей удержує держава. В Київі, Москві й Ленінграді є польські учительські семинарії. В урядах не робиться ріжниці між членами поодиноких національностей. Поруч Росіян і Українців стрічається Німців, Латишів, Мадярів, Жидів. Пануюча комуністична партія не допускає до національної боротьби.

Положення жидівського населення, яке перед війною займалося майже виключно торговлею, є досить важке.

Вкінці пос. Бриль жаліється на польську пресу, яка з приводу поїздки соймових послів подавала найбільше дикі й брехливі відомости. Посли мали виключно на меті познайомитися з відносинами в СРСР, де їх приймали сердечно й чемно.

При тій нагоді пос. Бриль зазначує, що польське громадянство вовсім не знає теперішнього господарського й політичного життя рад. союзу, бо польська преса оперує брехливими даними й тенденційним освітленням. А краще було би, щоби польська преса замісць продукувати й ширити фальшиві відомости, давала правдивий образ відносин в СРСР., через що вона прислужилась би державі і справі польсько-радянського економічного зближення.

Польська преса бреше — ось що авторітетно стверджує пос. Бриль. Польська преса бреше, малючи відносини в СРСР. Бреше вона таксамо, представляючи відносини в Польщі. А коли ми вірно малюємо ті відносини і в СРСР. і тут — в Польщі, то нас зустрічає наклепництво польської преси і сипляться закиди большевикофільства, сприяння комунізмові, противдержавности і т. п. Одночасно дійсне представлення відносин в Польщі і особливо порівнання національної політики, тут і там та її наслідків стрічається з „опозицією" п. прокуратора. Та не зважаючи на це все, ми й далі будемо служити обєктивній правді, бо це наша провідна лінія.

ЯК ТО КРАСНО.

Як то красно просвічує
Ясний місяць в темну ніч,
Заклали ми товариство,
Зване Запорожська Січ.

Єще красше просвічує
Ясне сонце в білий день,
Ану, милі Товариші,
Станьмо в ряди як оден.

Також красно серед ночі
Рясні зорі миготять,
Старaймося приєднати
І українських дівчат.

Єднаймося і любімся,
Бо любов скарб дорогий,
Старaймося заложити
Також відділ для дітий.

Жиймо в згоді, Товариші,
Згода дуже славна річ;
Як найбільше приєднуймо
Нових членів в нашу Січ.

Менчестер, Н. Й.

Катерина Дембрович.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ

С. К., Клівленд, Огайо. — Докладної адреси не маємо. Найкрасше вишліть через Обєднанне в Филаделфії, а всі посилки будуть доручені справедливо і точно на місце призначення.

ПОЗІР! ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ.!

Отсим повідомляється всіх членів
УКРАЇНСЬКОГО ДЕМОКРАТИЧНОГО КЛЮБУ
в Джерзи Сити, Н. Дж., що

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

(GENERAL MEETTING)
сего Клюбу відбудуться

В НЕДІЛЮ, 21. ЛЮТОГО 1926

о 7-ій годині вечером
В KLEINHOUSE HALL,
98 Newark Ave., Jersey City, N. J.
НА СІМ МІТІНГУ БУДУТЬ АМЕРИКАНСЬКІ БЕСІДНИКИ.

Кождий член Укр. Демократичного Клюбу є обовязаний прибути на сі збори (мітінг) на означений час і місце, не лише самі, але припровадити тих, що хотять до Клюбу вписатися в члени. Хто має охоту стати членом Укр. Демократичного Клюбу, мущина чи женщина, може зголоситися на сей мітінг. Нових членів будеся вписувати до Укр. Дем. Клюбу від 7. до 8. год. вечером на сім мітінгу. Приходіть громадно на сі збори де будесь обговорювати важні і цікаві справи. Буде також і справа будови Укр. Народного Дому в нашій громаді. 39,1-2

ЗА КОМІТЕТ:
Михайло Угорчак, предс.; Антін Оницис, містопредс.; Іван Щур і Гаврило Павлин, секретарі; Дмитро Павлин, касієр.

МАЙНЕРСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ ПРО УГОДУ

У вівторок зібралися до Скрентону, в Пенсилвенії, представники трох дистриктів майнерської юнії, які зорганізовані в окрузі твердого вугля, щоби затвердити офіціяльно угоду, яку в імени майнерів тимчасово зробили урядники майнерської юнії попередної пятниці. Ся майнерська конвенція замітна з кількох зглядів.

Як видно з перебігу нарад конвенції, делеґатам не було ясно богато точок нової умови, і вони жадали від уряду вичерпуючих пояснень. Запити відносилися до практичного приміненя угоди до наріжнійших сторін майнерського життя й праці. Найважнійші питання загальної натури відносилися головно до питання арбітрації.

Справа арбітрації була дуже дразливим питанням від самого початку торгів межи властителями копалень та майнерськими урядниками, бо властителі наставали на майнерських представників, щоби вони приняли арбітрацію, бо се, на їх думку, був одинокий спосіб полагоджування суперечок, які можуть виринути межи властителями а робітниками в вуглевім промислі. Майнери все тому противилися, бо вони знали вже з досвіду других американських робітничих юній, що так звані представники публики при всіх арбітраційних судах звичайно собі прості замасковані представники властителів. Колиж тепер, по півшеста місяцях страйку, по трох зірваних переговорах, майнери побачили свій новий робітничий договір, а в ньому уступ, який своїм змістом виглядав на якусь нібито замасковану арбітрацію, то природно, що вони зажадали вияснення.

Урядники майнерської юнії ясними словами доказали, що ся точка не має нічого спільного з арбітрацією. Арбітрація складає вагу й владу вирішування суперечностий в руки третих, так званих безсторонних людий, себто людий, які не мають безпосередного звязку з промислом, у якім вони вирішують суперечку. Себто людий, які не є ані капіталістами-підприємцями, ані робітниками. Нова майнерська умова не має в собі такої арбітрації, бо там право рішати суперечку не віддано нікому третому, ніякому чинникови із зовні, нікому, встановленому третими людьми. Після майнерської умови, вирішує суперечні справи тіло, зложене з представників обох сторін та третих осіб, вибраних тими самими сторонами. Сей спосіб розсуджування справи се певного рода мировий суд, а не арбітрація.

Майнери, які спершу були залякані сими точками умови, приняли вияснення з великим удоволеннем та приняли умову майже однодушною заявою, бо на 700 делеґатів, проти заявилося всего 2 голоси. Ся безсильність опозиції замітна ще одним. Умову саме хотіли використати до нападу на теперішний провід майнерської юнії вороги уряду й юнії. З одного боку, арґумент про арбітрацію підносили прихильні підприємцям консервативні ґазети, а з другого боку комуністи. Як се часто буває, скрайні знова зійшлися на спільній плятформі, а сим разом і большевицькі аґенти й капіталістичні аґенти поглянули на справу через такі самі окуляри, і бачили в майнерській умові те саме. Природна річ, основою до сеї спільности поглядів була ненависть до майнерських провідників. Навіть докази й закиди, яких сі дивні братчики вживали, годилися зі собою: і одні й другі доказували, що майнерські провідники пошкодили майнерам, бо се вони так вели переговори, що страйк тревав близько шість місяців.

Щоби підчеркнути вплив комуністів серед майнерів, треба додати й се, що одного делеґата, котрий не хотів відпекатися від заяви комуністичної, поданої в заяві проти уряду юнії, позбавлено права бути делеґатом та відправлено зі салі зборів. В сей спосіб вплив комунізму на майнерських делеґатів, які певно представляють собою провідників місцевих відділів юнії, представляється як 1 до 700. Показувалоби се на страшний упадок комуністичного впливу, на крайну невдачу заходів комуністичних веретільників, які ще так недавно з таким рейвахом збиралися добувати майнерську юнію зі середини, себто стаючи в ній членами та критикуючи її провід.

Колиб майнерський страйк був скінчився невдачою, то нема сумніву, що на румовищах майнерської юнії розсівбися серед майнерів большевизм, який все росте, як гриб на гнилизні, де лишень розкладається довіря до власних сил або віра в мирні полагодження спірних питань. Невдача майнерського страйку булаби великою побідою для капіталістів і большевицької пропаґанди серед майнерів. І тому побіду страйку треба вважати не лишень ударом для нахабної, деспотичної політики вуглевих баронів, які зміряли до того, щоби вирішуванне важних питань вуглевого промислу лишити виключно в їх руках або в руках їх приятелів, замаскованих яко представників публики, а з другої сторони для большевицької пропаґанди, яка теж зміряє до віддання живучих справ американського робітництва під команду й диктатуру московських диктаторів та їх прислужників в Америці.

УВАГА! — ФИЛАДЕЛФІЯЦІ!

Тов. Українсько-Американських Горожан

— уряджує —

УКРАЇНСЬКИЙ ТИЖДЕНЬ МУВІНҐ ПІКЧЕР-У

В УКРАЇНСЬКІЙ ГАЛИ

849 Н. Френклин ул., Филаделфія, Па.

ДНЯ 16, 17, 18 і 19 ФЕБРУАРА 1926 р. Початок о год. 7.30 веч.

Дохід призначений на Тов. Укр.-Амер. Горожан.

КОЖДОГО ДНЯ ПРИЗНАЧЕНА НАГОРОДА ДЛЯ ТИХ, КОТРІ ПРИЙДУТЬ НА ГАЛЮ.

ЧЕТВЕР, 18. ФЕБРУАРА

КНЯЗЬ КУРЯТОВИЧ

Представлення з життя угро-руського князя Курятовича на підставі оповідання укр. писателя В. Пачовського.

УКРАЇНСЬКІ ОБРАЗКИ І КОМЕДІЯ.

В цей вечер можна дістати:
Женщина: блянкет; мущина: кишенковий годинник; дівчина: теплий шаль; а хлопець: зимовий шаль.

ПЯТНИЦЯ, 19. ФЕБРУАРА

РУЇНИ ГАЛИЧА

Тут побачите руїни галицьких міст, як: Львова, Перемишля, Станиславова, Дрогобича, Бучача, Монастириск, Борислава, Тернополя, Надвірни, Бродів, Бурштина, Делятина, Коломиї.

ПО СІМ КОМЕДІЯ.

Того вечера можна дістати:
Женщина: срібний сет; мущина: сведер; дівчина: дитячий срібний сет; хлопець: ручну гармонію.

ВСТУП ДЛЯ ДОРОСЛИХ 40 ЦНТ., ДЛЯ ДІТИЙ 20 ЦНТ.

Річи до нагород виставлені в гали.

відтак відбудеться

ВЕЛИКИЙ БАЗАР

ВІД 20. ДО 27. ФЕБРУАРА С. Р. В УКР. ГАЛИ КОЖДОГО ВЕЧЕРА.

Вступ на Базар даром.

Можете тут дістати дешево гарні річи, а крім цего даром побачите кождого вечера мувінґ пікчер. 39-42

В БРОНКС ПЕРШИЙ РАЗ!

ТОВАРИСТВО ЛЮБОВ
відділ 298 У. Н. Союза

— устроює —

ВЕЧЕРОК З ТАНЦЯМИ

В СУБОТУ, 20. ЛЮТОГО 1926 Р.

В ГАЛИ ПІД Ч. 1130 SOUTHERN BOULEVARD, близько 167-ої ул.

Початок о год. 8. вечером.

Вступ 50 центів.

Поважані Українки і Українці з Бронкс, Ню Йорку і околиць! Зводьте громадно прибути на забаву, котру устроює наше товариство перший раз за три роки свого істновання.

Їхати: З Ню Йорку собвейом Lexington Ave., East 180 улиця, а з Вест 7 Ave. 180 Bronx Park і висісти на Freeman Street і вернутись один бльок назад. 41-42

ҐРІНПОЙНТ- БРУКЛИН, Н. Й.

КОМІТЕТ СЕЛА РЕМЕЗОВЕЦЬ

— уряджує —

В СУБОТУ, 20. ЛЮТОГО 1926 Р.

ВЕЛИЧАВИЙ БАЛЬ

В ГАЛИ ПІД Ч. 192 GREEN STREET, GREENPOINT-BROOKLYN, N. Y.

Початок о годині 7. вечер.

Вступ від особи 50 цнт.

Громадяни і Громадянки:—

Запрошуєсь всіх Українців і Українок так з Бруклина як і околиці на сей Баль і то тим більше, що Комітет докладає усіх зусиль, щоби кождий був вдоволений. Перед кількома днями отримали ми листа з нашого рідного села з просьбою допомочи їм збудувати Народний Дім, де би росло наше життє, сила і воля: тож передівсім ми односельчани спішім з тою допомогою — бо час не жде. Весь дохід на Народний Дім в селі Ремезівцях.

41-42 Комітет.

УВАГА! — ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ.!

З НАГОДИ РОЗДАЧІ ЗОЛОТИХ НАДГОРОД УКР. НАР. ДОМУ

В ПОНЕДІЛОК, 22. ЛЮТОГО

УКР. СПІВАЦЬКЕ Т-ВО

відограє гарну комедію в ... діях під назвою:

ЯК ЖІНКИ ЧОЛОВІКІВ МОРОЧАТЬ

В УКРАЇНСЬКІМ НАР. ДОМІ

при фултон ул. помежи 2 і 3 улицею в Елізабетпорт, Н. Дж.

Початок точно 5.30 вечером.

Вступ 25 центів.

Укр. Громадяни! Комітет Укр. Народного Дому завзиває Вас всіх як одного прибути на це гарне представлення дохід з котрого призначений на Укр. Нар. Дім. Тепер більше як коли небудь Укр. Нар. Дім потребує Вашої помочи, тому що будуть великі кошта з причини направи дому. Опріч того по представленню відбудеться розданне нагород. І тому проситься всіх тих, хто закупив тикети на нагороди нехай йдучи на представлення візьме зі собою тикет.

До побачення на представленню!

42 Комітет У. Н. Д.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

З ЖИТТЯ ВАШИНҐТОНА

Завдання Джорджа Вашинґтона як головного отамана американської армії в боротьбі за незалежність було далеко не легке. Він мав потрібне військове знання набуте в анґлійськім війську, мав воєнний досвід з воєн проти Французів і Індіян та своїм знанням країни, усіх лісових стежок, бродів і переходів навіть перевисшав анґлійських ґенералів, але армія американська далеко не могла порівнятися з анґлійською і американські кольонії до війни були взагалі неприготовані. Кольоній тих було тринайцять і обєднувала їх лише спільна ворожнеча до анґлійського правительства. Одночасно поміж ними особливої згоди не було; навпаки неустанні інтриґи, завість і вперте обставання за свої права проти прав других кольоній. Вояки Вашинґтона — це були добровольці і взагалі добрий матеріял на жовнірів, мали подостатком сміливости і вміли обертатись з рушницею, та без ніякої дисципліни, потрібної, щоб устоятись проти дісциплінованого й муштрованого анґлійського війська. Що-до числа людей військові частини були зовсім не однакові, як припадково дібрались, старшин і офіцерів звичайно самі собі вибирали й великої поваги ті між вояками не мали. Один сучасник записав розмову, яку чув в американськім таборі під Бостоном в 1775 році. „Бил, — говорив капітан, — возьми коновку і принеси води для людей". — „Ідіть ви тепер, капітане, я останній раз приніс, тепер ваша черга".

Та проте з тих вояків Вашинґтон вспів створити таку дисципліновану армію, що в 1778 році він писав про неї Конґресови: „Не перехвалюючи й по щирій правді можна сказати, що дотеперішня історія не дає прикладу, щоб яка армія стільки перетерпіла, як наша, й видержала усі терпіння так терпеливо і мужно. Бачити, як люде без одежі, щоб вкритися, без рядна, щоб лягти, без чобіт (похід армії значиться слідами крови з ніг), без їжі так же часто як з харчами, ідуть по морозі і по снігу та на саме Різдво стають на зимівку в поли, де нема ні хати ні даху над головою, а проте все переносять без нарікання, — так це доказ такої терпеливости і карности, яким не легко дорівняти".

Незадоволення в армії почалося аж після війни і побіди, коли Конґрес наче зовсім забув про вояків і не платив їм і не розсилав до дому так, що вони опинилися в дуже скрутнім положенню. Дійшло до того, що невдоволені вигрожувались взяти справу „в свої руки" і навіть зявилася думка, щоб проголосити монархію і Вашинґтона поставити за короля. Таку пропозицію йому навіть зробив один з його ґенералів і Вашинґтон її з обуренням відкинув, відписуючи так: „Будьте певні, Пане, що на протязі цілої війни не трапилася подія, яка б вразила мене так прикро і болюче, як оця вістка, що в армії існують виражені Вами думки. Я дивлюсь на них з огидою і мушу зганити їх як найгостріше. Поки що Вашу пропозицію я заховаю в тайні, хиба що дальша аґітація в тій справі примусить мене її розкрити. Ніяк не можу зрозуміти, чим я міг осмілити Вас до такого листа, який, здається мені, міг би навести тяжке лихоліття на цілу країну. Ледви Ви могли б найти людину, якій Ваші пляни були б такі противні, як вони є мені. Та одночасно мушу додати, що ніхто щиріще за мене не прагне справедливости для нашої армії. І скільки лише моєї сили та впливу, я буду старатися, щоб її слушні бажання були сповнені. Але благаю Вас, коли хоч трохи дбаєте про свій край, про себе і про будучність і коли для мене маєте хоч трохи справжньої пошани, викиньте ті думки з своєї голови".

Свої політичні успіхи Вашинґтон завдячує у великій мірі своїй здатности добирати собі за співробітників найспосібніших людей свого часу й умінню погодити їх поміж собою не дивлючись на особисті і політичні противенства. І так найгіршими ворогами особистими і передівсім політичними — були його найголовніщі міністри Томас Джеферсон і Олександер Гамилтон. Скільки є ріжнородних політичних конфліктів у теперішній Америці, то мало не всіх їх перші сліди історики находять в противенстві, яке вже підчас будування держави виразилось поміж „радикалом" Джеферсоном і „консерватистом" Гамилтоном. Та проте Вашинґтон приєднав їх обох до свого кабінету і навіть американська конституція є свого рода компромісом поміж Гамилтоновими і Джеферсоновими політичними думками.

ПОДЯКА

Низше підписаний уряд Товариства Українського Демократичного Клюбу складає отсим щиру подяку всім українським Товариствам, Братствам, Сестрицтву і їх членам в Джерзи Ситі, Н. Дж., які своєю присутностю на спільнім Концерті-Ялинці в неділю, дня 7. лютого с. р., помогли так гарно звеличати се народно-громадське свято. Також дякуємо всім гостям, які були присутні на концерті. Дякуємо Впов. Чарлз А. Браєнови, який в своїй прекрасній мові заохотив наших громадян до спільної праці і організації в громаді. Дякуємо Управителеви Хору Тов. ім. М. Лисенка, добр. А. Ґелі і його членам за їх труди. Дякуємо управителеви молодої орхестри добр. В. Ґелі і членам за їх труди. Дякуємо всім тим, що доложили труду й праці в сім святі. Перепрашаємо всіх гостий, які мали надію на танці і забаву по концерті, що з огляду на нове загальне недільне розпорядження в Джерзи Сіти, Н. Дж., ми не могли гостий забавити. За те в суботу, дня 6. марта 1926 р. наша громада устроює Баль в Вайт Іґел Гал, 335 Нюарк Аве, Н. Дж., де і наші гості будуть могли забавитися, хто на сей баль прийде.

З поважаннєм

Михайло Угорчак, предс.;
Антін Онисик, м. предс.;
Гавриїл Павлик, секр.;
Іван Щур, секр.;
Дмитро Павлина, касієр.

В УКР. ДЕМОКРАТИЧНІМ КЛЮБІ

59 St. Mark's Place, bet. 1st & 2nd Ave. NEW YORK, N. Y.

— відбуваються —

ВИКЛАДИ

на тему

„CONSTITUTION OF THE UNITED STATES" і „HOW TO BECOME AMERICAN CITIZEN",

в кождий вівторок о 8. год. вечером. Вступ вільний і нечлєнам.

42-3 **Виділ Укр. Дем. Клюбу.**

УВАГА! ПЕРШИЙ РАЗ В ДЖЕРЗИ СИТІ! УВАГА!

УКРАЇНСЬКИМ АМАТОРСЬКИМ КРУЖКОМ

відограється історичну драму в 5-ох діях а сімох відслонах, усценізовану Ів. К. Ф—ним, під назвою:

ПОКАРАНА ЗРАДА або САВА ЧАЛИЙ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 21-го ЛЮТОГО 1926 РОКУ.

В ГАЛИ ПІД Ч. 387 ҐРЕНД УЛ., ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ.

В штуці в ролях візьмуть оці тов. і товаришки:

Гортій, ватажок Гайдамаків	О. Когут	Сава Чалий	И. Вацлавський
Маруся, його дочка	А. Світова	Олена, його жінка	М. Равлінкова
Ярина, його тітка	К. Савґова	Оксана, нянька	А. Олиськевич
Гнат Голий	Т. Корнійчук	Остап, чура	В. Пасічняк
Матвій, бандурист	М. Микитишин	Цалінський	М. Злепко
Верлан	С. Гуць	Ходачковський	[illegible]
Гринько, його писар	П. Б.	Демян	М. З.
Орун	В. Котик	Рувин	П. Журавецький
Хайка, його жінка	М. Кузлишина	Охрім	И. В.

Гайдук, післанці, Гайдамаки, Запорожці, селяни і діти.

Режісер И. Вацлавський. Діріґент М. Микитишин.

Початок точно о 6-тій вечером. **Вступ 50 центів.**

Українські Робітники! Ня драма представляє повстання гайдамаччини проти шляхти на Правобережній Україні у вісімнайцятому столittю. І завдяки наймитам шляхецьким — повстання не вдається. Думаємо, що така історична картина зацікавить кожного Українця. — **Комітет.** 42

ДОПИСІ.

БОФАЛЛО, Н. Й.

Для рідного села.

Дня 10. січня, 1926, відбулися хрестини у Василя Кордуби, на котрих зібрано жертви на читальню в селі Налуже, повіт Теребовля. Зложили: Василь Кордуба $6.75; Іван Бурштинський і Стефан Решетуха по $2; по $1: Дмитро Стефанюк, Василь Форостій, Стефан Тирч (Поляк), Самуляк Максим Левицький; Зволінська (Полька) 50 цнт. Вислано 15 дол., а оплата посилки коштує 1.25 ц. Вислано до секретаря Стефана Бутрина в Налужу.

Василь Кордуба.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН.

Гостина Нюбритейнців

В неділю 14. лютого, с. р. Аматорський кружок з Ню Бритейн, Конн., під проводом свого учителя Угрина відіграв дуже гарне представленнє „Циганка красавиця" на дохід нюгейвенської церкви св. архистратига Михаїла.

Хотяй в день той випала непогода, бо падав зливний дощ через цілий день, однак заціклавлені громадяни прибули численно на се представленнє, щоби побачити позамісцевих аматорів.

Розуміється, аматори доложили усіх зусиль та відіграли як один свої ролі так вдоволяючо, що за кождим виступом зістали нагороджені рясними оплесками присутних.

Се можна було запримітити, що се молодіж виросла і вихована тут в Злучених Державах а не в старім краю. Отак, молоді аматори і аматорки, працюйте надалі зі своїм учителем разом в згоді і любови, а певна річ, що заслужите на честь і славу від українського народу і від чужих народностий.

Мих. Довгий.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

На Рідну Школу.

Зрозумівши ситуацію і злидні, які приходиться зносити під теперішню пору Рідній Школі в Галичині, я постановив бодай в части прийти їй з допомогою і взяв лісту секції Рідної Школи від д. Павла Петрова та пішов колядувати поміж своїх знакомих на Рідну Школу. Зібрані гроші яко різдвяний дар в сумі 36 долярів переслав до Рідної Школи у Львові. Жертвували: др Осип Мельник, 10 дол., др Борак 2 дол.; Тео. Онуфрик 1.50; по 1 дол.: С. Паламар, Д. Крицун, Полянський, Купчак, Гр. Опеля, Загоруйко, М. Боднар, Ів. Гладкий, П. Петрів, Ол. Тинецький, Петрович, Ів. Лещишак, Мазур, П. Мельничук, Кас. Добрянський, Д. Кравченко і М. Паньків; по 50 цнт.: Гарачай, П. Боднар, П. Ґураль, Н. Олійник, О. Ґураль, Гр. Кука, В. Чапек, Он. Курчій, Королюкова, Гр. Гладкий, В. Радушний, і Кузів; по 25 цнт.: М. Канцірук і Т. Лотоцький. Разом 37 дол., пересилка одного доляра. Остало 36 дол.

Отсим бажаю від себе і від всіх жертводавців як найкрасшого успіху і розвою для Рідної Школи на честь українському народови.

Михайло Паньків.

НЕ ЛІНУЙСЯ.

Хто працює, не лінує,
До праці рук не жалує,
У того є час дорогий,
Дурно його не марнує.
Він не скаже: Маю коли,
Наароблюся ще доволі!
Тільки робить, не спиняє,
Доки сили йому стає.
Праця йому утіхою
Чи то дома чи у полю;
З легким серцем з усмішкою
Веселиться з родиною.
Хто працею є занятий,
Той не буде сумувати;
В праці лихо забуває,
На ворогів не зважає!

А. Хомяк.

ПОЗІР! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

БОРБА

ІВАНА ПІДДУБНОГО

проти

РЕНАТО ГАРДІНІ

ЄРМАК ХАРКОВСЬКИЙ

УКРАЇНСЬКИЙ СИЛАЧ

проти

ФРЕНК БРУНОВИЧ

— відбудеться —

В ПОНЕДІЛОК 22. ЛЮТОГО С. Р.

в великій Армори Гол

НА РОЗІ 34-ТОЇ УЛИЦІ І 4-ТОЇ ЕВНІ В НЮ ЙОРКУ

Початок точно 8.15 вечер.

ПОЗА СЮ ПАРУ БУДЕ БОРОТИСЯ ЩЕ ЧОТИРИ ПАРИ.

ЖАК ПФЕФЕР, Менаджер.

ВЕЛИКЕ ВІЧЕ У ЛЬВОВІ.

Імпозантний український протест.

Проти нечуваної заборони промовляти на засіданнях львівської міської ради в українській мові, як також проти скандальної господарки тоїж ради, відбулося в неділю 17. м. м. протестуюче віче Українців міста Львова у просторій салі „Народнього Дому". Імпонуюче число зібраних (переповнена була як саля, так і всі сумежні кімнати, сходова клітка та ґалерія!), доказувало з одної сторони про велике заінтересування Українців актуальними міськими болячками, а з другої ствердило, що Народня Орґанізація гаразд чинить, скликуючи цього роду віча.

Збори відкрив голова Орґанізації п. Ліщинський. До президії віча вибрано одноголосно п. Льва Петрушевича, п. Бабина, та п. Карася, секретарював п. Желіско. Реферат у продуманій, красно̄річивій формі виголосив ґен. секретар УНДО. п. Володимир Целевич. Референт представив історію патріотичного міщанства та виказав на основі статистичних даних, що в містах на українській етноґрафічній території росте стихійно число українського населення та що при енерґічній праці з нашого боку ми свої міста назад здобудемо. Зокрема ядерними фарбами змалював референт розтратну господарку міської ради у Львові. Булоб пожаданим, щоб п. Целевич оголосив свій реферат в цілости у пресі.

В дискусії забирали голос п.п.: Конст. Малицька, член міської ради д-р Ст. Федак, д-р Ол. Марітчак, Ліщинський, Сенюта, Потурай, Гавриш і инші. Ухвалено одноголосно отсі резолюції:

Українці, громадяне престольного города князя Льва, зібрані на вічу в салі „Народнього Дому" дня 17. січня ц. р.:

1) протестують найбільш рішучо проти дотеперішньої розтратної і кривдячої широкі маси трудового населення господарки міста Львова:

2) протестують як найбільш рішучо проти польонізаційної і крайно ворожої українському народові політики міської ради й маґістрату, а зокрема проти непринимання Українців до служби у львівському маґістраті і міських заведеннях, проти вимагання переходу міських службовиків на латинський обряд, проти польонізації сиріт греко-католицького обряду і української народности в міських закладах для сиріт при вул. Кадецькій і польонізації української шкільної дітвори, що ходить до міських шкіл;

3) висказують своє обурення міській раді й маґістратові за нехтування потреб українського населення міста Львова, бо на рік 1926 призначено в буджеті 1,055.654 зол. субвенцій і жертв на ріжні потрібні, а в більшости непотрібні цілі, але в цій сумі ні одного сотика для українського населення;

4) протестують з найбільшим обуренням проти нехтування прав української мови радою міста Львова, а зокрема проти відібрання голосу радному д-рові Степанові Федакові за це, що промовляв по українськи. Цей нечуваний факт насильства є суперечний з постановами конституції і міжнародними зобовязаннями польської держави, як також з постановами закону про урядову мову державної та самоуправної влади; взивають ціле українське населення міста Львова, у відповідь на памятну заборону промовляти у львівській міській раді в українській мові, уживати як у зносинах з маґістратом, так і взагалі всюди — виключно тільки української мови і уповажнюють Народню Орґанізацію Українців міста Львова поробити всякі кроки для переведення тієї ухвали в життя;

5) взивають українських радних міста Львова, щоби в міській раді вели як найбільш рішучу й непримириму боротьбу в обороні прав українського населення і його мови, а зокрема щоби промовляли дальше тільки в українській мові, а загал українського населення города Львова підтримає їх в їхній боротьбі.

6) вважають, що трактування одинокої у Львові української народньої публичної школи ім. М. Шашкевича радою міста Львова від десятків літ — є зневагою населення міста Львова. Зокрема приміщення школи не відповідає найбільш примітивним вимогам гіґієни і спричинює, що значний процент її української дітвори нездужає чахоткою; тому збори рішучо протестують проти невиконання ухвали міської ради в справі будови школи ім. Шашкевича й невикористання призначених на ту ціль в буджеті на 1925 р. 100.000 зол.;

7) домагаються рішучо субвенціонування радою міста Львова відповідно до проценту Українців українських культурних установ, а зокрема субвенціонування українських приватних шкіл у Львові, утримуваних виключно коштом українського населення.

8) домагаються негайного розвязання теперішньої міської ради у Львові й переведення нових виборів на основі загального, рівного, безпосереднього, тайного і пропорціонального права голосування;

9) вважають, що одинокою відповідю українського громадянства на політику управи міста Львова буде орґанізування всього населення в карні, свідомі своєї мети ряди. Тому кожний Українець повинен стати членом Народньої Орґанізації міста Львова;

10) взивають инші українські міста, щоб негайно взялися за орґанізацію українського населення міст, бо тільки орґанізацією українське населення зможе здобути міста й заставити управи міст рахуватися з голосом українських міщанських мас;

11) домагаються, щоби протест проти заборони української мови в міській раді перекладено на всі европейські мови й розіслано всім радам більших міст Европи й Америки, а зокрема Совітської Росії й радянської України, де саме національні меншости мають великі права.

Це віче було дійсно перше після повоєнної інертности як щодо числа зібраних, так і щодо висоти рівня реферату, дискусії та бадьорого настрою присутніх. Взагалі слід піднести, що Рада Народньої Орґанізації м. Львова має сильне зрозуміння для потреб та інтересів не тільки загально-національних, а й міських зокрема. Особа голови п. Ліщинського та склад Ради Народньої Орґанізації дають запоруку, що ця потрібна й корисна установа для всіх Уккраїнців міста Львова без огляду на стани та маси в скорому часі згуртує в собі весь український загал міста. Адреса Народньої Орґанізації: Ринок, ч. 10, II. пов. ґанок.

І. Ж.

ПЕРЕД НОВИМИ ВИБОРАМИ ДО РАД НА УКРАЇНІ.

Всеукраїнський Центральний Виконавчий Комітет видав велику відозву до населення України в справі перевиборів до рад. Відозва появилася у всіх органах радянської преси на Україні дня 22. січня ц. р. В ній завзиває ВУЦВК-ет до якнайширшої участи у виборах та в підготовчій акції до них. „Памятайте — пишеться у відозві — що перед нами стоїть велика робота. Памятайте, що нам необхідно ще більше скріпити Радянський Союз, остаточно відродити промисл, закінчити всі заходи до підвисшення сільського господарства, перевести величезну роботу в галузі землеустрою, кооперування населення, в галузі скріплення грошевих та маєткових засобів у нашій країні. Памятайте, що оживлення роботи Рад і Виконкомів залежить від того, яких депутатів ви оберете до них і як ви поставитесь до їх роботи на протязі цілого року. Памятайте, що лиш тоді, коли міцний буде союз робітників та селян, коли міцна буде радянська влада — лише тоді ми зможемо й надалі вести творчу роботу, не боючись накликів і нападів наших ворогів — капіталістів і буржуїв". Ось в цьому й заключається весь агітаційний засіб для перевиборчої кампанії та програмові завдання для нововибраних рад. Відозва заадресована до всіх трудящих, отже: робітників, селян, кустарів, робітників наукової праці, червоноармійців і дрібних ремісників.

НОВЕ ЧУДО.

Київські газети принесли подробиці про масове паломництво населення з цілої України до села Демидівки на Київщині. Причиною того масового паломництва є чудо, яке бачив на власні очі пастух Омельченко. В хвилині, коли він молився, йому явився Христос у великому сяєві. Вістка про чудо розійшлася наперед у Демидівці, а потім облетіла всю Україну, притягаючи з усіх усюдів тисячі паломників. В домі Омельченка відбуваються безнастанні молебні. Сам Омельченко був монахом Києво-Печерської Лаври. Покинув Лавру, коли її передали т. зв. обновленцям.